

dervisning, det fik de ikke tidligere. Desuden er man nu bleven fri for en Række af Eksaminander, de saakaldte Privatister, som udgjorde et meget stort Kontingent af Eksaminanderne netop i de sidste 10 Aar, Eksamenskommissionen virkede. I den Tid mødte der til Skolelærereksamen flere Privatister, end der i alt blev indstillet af Eksaminander fra samtlige Statsseminarier. Der mødte 900, og jeg har søgt Oplysninger om Eksamensresultaterne for deres Vedkommende. Kun 5 pCt. eller 45 fik 1ste Karakter, og 524 eller 58 pCt. fik ikke Eksamen. I samme Tidsrum, altsaa Tiaaret 1887—96, indstillede der sig fra samtlige Statsseminarier 853 til Eksamen. Deraf fik 431 eller omtrent 51 pCt. 1ste Karakter, medens 125 eller 15 pCt. faldt. Endelig maa man, naar man vil forklare sig de gunstigere Eksamensresultater nu, lægge Mærke til, at der i Virkeligheden endnu falder ikke faa Elever. Ingen Elev kan nemlig indstille sig til den afsluttende Prøve uden at være indstillet af et Seminarium; der fordres et Vidnesbyrd om, at de have gennemgaaet det reglementerede Kursus. Hvordan gaar det da til, at de falde? Ganske simpelt saaledes, at efter at en Elev er antagen paa Seminariet, og det viser sig, han ikke kan følge Undervisningen, bliver han afvist ved Oprykningen til 2den Klasse. Det er ikke noget, der foregaar for aabne Døre, det gaar mere stille og skjult af, men saadan er det faktiske Forhold. Endvidere er der adskillige eller i hvert Fald nogle Elever, som af deres Seminarium ikke indstilles til de afsluttende Prøver, men blive holdte tilbage, blive Oversiddere. Saaledes have vi hver indenfor vor Bekendtskabskreds en Række Lærere, der have brugt 4 Aar til deres Uddannelse i Stedet for de reglementerede 3 Aar. Dette Forhold maa tages med i Betragtning, naar man søger Grunden til Forskellen mellem de nuværende og de tidligere Eksamensresultater.

Den almindelige Mening er, at Eksamensheld og Eksamensheld nu spille en mindre Rolle end tidligere, da vi havde Eksamenskommissionen. Hvis saa er, vil det sige, at Eksamen maa anses for mere paalidelig, end den var under Eksamenskommissionen. Der er vel heller ikke ret mange, der ønske, at vi skulle vende tilbage til den tidligere Eksamensordning. Naar man læser Motiverne til nærværende Lovforslag, faar man et Indtryk af, at den højtærede Minister har staaet vaklende overfor dette Spørgsmaal, om man skal

beholde den nuværende Eksamensordning eller vende tilbage til den tidligere med en Eksamenskommission. Jeg er meget glad over, at den højtærede Minister har været under god Paavirkning og har lyttet til den gode Fe, som har holdt sin Haand over ham, da han overvejede dette Spørgsmaal. Jeg vilde kun ønske, at den højtærede Minister havde været lige saa standhaftig, da der var Tale om at forandre paa Optagelsesprøven, men desværre, paa dette Hovedpunkt har den højtærede Minister foreslaaet en Ordning, som jeg i Modsætning til de tidligere Talere maa anse for meget uheldig.

Der foreslaas i § 3, at ingen fremtidig kan faa Adgang til et Seminarium som Elev, medmindre vedkommende har bestaaet Adgangsprøven, som skal afholdes i København, Odense og Aarhus ved en Kommission, der beskikkes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det er mig uforstaaeligt, at nogen kan vente sig en betydelig Forbedring af Læreruddannelsen som Følge af en saadan Forandring — jeg vil ikke kalde det en Reform. Den højtærede Minister vil maaske henvisse til, at der er skrevet noget i den Retning af Lærere og af Folk, der have behandlet Seminarieforholdene i det hele, men det er mig ikke bekendt, at et ret stort Antal af de Folk, som man maa kalde de egentlig sagkyndige — og hertil regner jeg ogsaa Seminarielærerne —, har krævet en saadan Forandring. Der er nogle, men det er ikke mange, og de ere absolut i Mindretal. Det er mest Folk, der have set rent teoretisk paa den Ting, og som have hæftet deres Opmærksomhed netop paa Forholdene ved Optagelsen. Hvis vi aldrig havde haft en Eksamenskommission i Virksomhed, er der en Mulighed for, at det kunde lykkes den højtærede Minister at føre sit Forslag igennem, for det viser sig tidt, at netop det uforstaaelige og gaadefulde virker mest tiltrækkende paa visse Mennesker. Men efter at vi have haft en Eksamenskommission ved de afsluttende Prøver, ere vi i Stand til at danne os en Mening om de Optagelseskommissioner, der nu foreslaas.

Der er klaget over, at Seminarierne, navnlig de private, omgaa Fordringerne ved Optagelsen saaledes, at der optages en Del Elever, der burde have været afvist. Denne Antagelse er bygget paa den Kendsgerning, at næsten alle, der melde sig, blive optagne. Det kan være en Grund til Forandring, men den Omstændighed, at næsten alle optages, kan ogsaa